KONFEDERACJA LEWIATAN

Warszawa, 18 listopada 2026 r.
KL/742/333/PG/2026

Pan
Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

w odpowiedzi na publikację **Projektu ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2027 r. w związku z sytuacją na rynku gazu oraz o zmianie niektórych ustaw** (nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów - UD501), przesyłam stanowisko Konfederacji Lewiatan w przedmiotowej sprawie.

Konfederacja Lewiatan wyraża stanowczy sprzeciw wobec trybu procedowania przedmiotowego projektu, który w naszej ocenie jest niezgodny z zasadą dobrego stanowienia prawa i prowadzi do zaburzenia stabilności regulacyjnej. Szczególne zastrzeżenia budzi brak konsultacji publicznych oraz uzgodnień międzyresortowych w odniesieniu do rozwiązań o charakterze ogólnym, w tym zwiększenia kompetencji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, wprowadzanych przy okazji regulacji interwencyjnych.
Projektowane w ustawie – Prawo energetyczne zmiany przyznają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki nadmiernie szerokie kompetencje w zakresie kształtowania taryf, naruszające zarówno standardy konstytucyjne, jak i fundamentalne zasady procedury administracyjnej. Z uwagi na powyższe, **w ocenie Konfederacji Lewiatan wprowadzanie tego rodzaju zmian w ramach ustawy procedowanej w trybie pilnym, bez uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych, jest rozwiązaniem niedopuszczalnym.** Dodatkowo, w naszej opinii przedstawione rozwiązania w znacznym stopniu mają charakter niesymetryczny. Projekt wyczerpująco określa m.in. warunki interwencji URE w przypadku obniżenia taryf na paliwa gazowe, nie przewiduje jednak jakiejkolwiek ścieżki postępowania w przypadku niewykluczonej podwyżki taryf. W efekcie projekt przewiduje dość subiektywną i arbitralną interwencję Prezesa URE w przypadku spadku kosztów prowadzenia działalności (bez zdefiniowania jakiego okresu taka sytuacja ma dotyczyć), jednocześnie nie przewidując analogicznego mechanizmu w przypadku wzrostu kosztów dla przedsiębiorstw np. poprzez wzrost cen hurtowych paliw lub energii. Takie rozwiązanie może prowadzić do przeniesienia pełnego ryzyka wzrostu kosztów na przedsiębiorstwa energetyczne w bliżej nieokreślonej perspektywie, negatywnie wpływając na przewidywalność otoczenia regulacyjnego oraz stabilność finansową podmiotów objętych

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

obowiązkiem taryfowym. Ryzyko to jest dodatkowo zupełnie nieprzewidywalne w sytuacji, gdy np. tygodniowy spadek cen na rynku hurtowym może zostać uznany przez Prezesa URE jako powód do zastosowania wprowadzanego rozwiązania.

Zastrzeżenia budzi także możliwość jednostronnego ustalania przez Prezesa URE cen i stawek opłat w drodze postanowienia, na które nie przysługuje zażalenie, co w naszej ocenie ogranicza skuteczność ochrony sądowej przedsiębiorstw energetycznych. Sprzeciw budzi również możliwość nadania decyzji zatwierdzającej taryfę lub jej zmianę skutku wstecznego, co w naszej ocenie narusza zasadę niedziałania prawa wstecz oraz pewność rozliczeń z odbiorcami. Należy przy tym podkreślić, że zmiany te wprowadzane są do art. 47 ustawy – Prawo energetyczne i mają charakter generalny, wykraczający poza rynek paliw gazowych i cele niniejszego projektu ustawy.

Postulujemy więc usunięcie z projektu zmian w zakresie ustawy - Prawo energetyczne zaproponowanych w art. 28. Nie mogą one zostać uznane za zmiany o charakterze pilnym oraz wymagającym niezwłocznego wprowadzenia, a ich zakres oraz znaczenie dla rynku energii w Polsce jest na tyle istotne, że ich ewentualne wprowadzenie wymaga przeprowadzenia dogłębnej analizy prawnej oraz pełnej ścieżki legislacyjnej z uwzględnieniem konsultacji publicznych obejmujących wszystkie sektory działalności objęte taryfowaniem przez Prezesa URE, których proponowane przepisy mogą dotknąć.

Projektowane rozwiązanie budzi także wątpliwości w kontekście art. 10e ustawy – Prawo energetyczne, który nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek opracowania i stosowania strategii zabezpieczającej. Trudno bowiem pogodzić ustawowy obowiązek prowadzenia działalności zgodnie z przyjętą strategią zarządzania ryzykiem z możliwością późniejszego kwestionowania przez Prezesa URE skutków działań podejmowanych na podstawie tej strategii.

Chcielibyśmy również zwrócić uwagę na fakt, że przewidziane w projekcie ustawy wydłużenie do dnia 31 grudnia 2030 r. okresu obowiązywania stosowania taryf zatwierdzanych przez Prezesa URE wobec gospodarstw domowych oraz określonych kategorii odbiorców korzystających ze szczególnej ochrony **jest również działaniem systemowym i powinno być procedowane w trybie zwyczajnym**. Dodatkowo wskazujemy na możliwą kolizję zapisów w tej sprawie ze zobowiązaniami Rzeczpospolitej Polskiej wobec Komisji Europejskiej w sprawie liberalizacji rynku gazu ziemnego, a tym samym ryzyko wszczęcia postępowania przez Komisję Europejską przeciwko Polsce w tej sprawie, co doprowadziłoby do niepożądanej przez przedsiębiorców niepewności regulacyjnej. W szczególności należy przypomnieć wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Komisja Europejska przeciwko Polsce (C-36/14), w którym zakwestionowano polski model regulacji cen gazu, wskazując, że tego rodzaju ingerencja w mechanizmy

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

rynkowe może być dopuszczalna wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji celu interesu gospodarczego ogólnego, musi być proporcjonalna, jasno ograniczona w czasie oraz podlegać regularnej weryfikacji pod kątem dalszej konieczności jej utrzymywania. Trybunał zwrócił ponadto uwagę na niedopuszczalność utrzymywania regulacji cenowych o charakterze de facto bezterminowym oraz obejmujących szeroki krąg odbiorców bez wykazania, że taki zakres interwencji jest niezbędny do osiągnięcia zakładanego celu. W tym kontekście dalsze wydłużanie obowiązku taryfowania do końca 2030 r. może budzić wątpliwości co do zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami rynku wewnętrznego UE oraz prowadzić do ponownego zakwestionowania przyjętych regulacji przez Komisję Europejską.

Dodatkowo, z uwagi na fakt, że przepisy obowiązywać będą już od 1 stycznia 2027 r. **postulujemy o uzupełnienie projektu ustawy o przepis wyłączający stosowanie art. 5 ust. 6 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne** w przypadku wprowadzenia nowej taryfy lub jej zmiany, jeżeli nie wpływa to na cenę paliw gazowych faktycznie stosowaną wobec odbiorców objętych mechanizmem ceny maksymalnej. Wyłączenie powinno dotyczyć sytuacji, w których sprzedawca jest ustawowo zobowiązany do stosowania wobec odbiorców uprawnionych ceny maksymalnej w wysokości 197,29 zł/MWh, niezależnie od poziomu cen wynikających z zatwierdzonej taryfy. Jeżeli jednak wprowadzenie nowej taryfy wpływa na cenę lub stawkę opłaty uwzględnianą w rozliczeniu z odbiorcą, obowiązek informacyjny powinien zostać zachowany. Obowiązek informowania o zmianie taryfy, która nie wpływa na wysokość należności odbiorcy, nie realizuje celu art. 5 ust. 6 pkt 1 Prawa energetycznego. Może natomiast wywołać błędne przekonanie o wzroście ceny i prowadzić do chaosu informacyjnego, zwłaszcza wśród odbiorców w gospodarstwach domowych. Projekt ustawy przewiduje już obowiązek informowania o wpływie mechanizmu ustawowego na ceny paliw gazowych, w szczególności na fakturach i stronach internetowych sprzedawców. Dodatkowe informowanie o cenie taryfowej, która nie jest stosowana w rozliczeniach z odbiorcami, prowadziłoby do dublowania obowiązków i przekazywania klientom potencjalnie niespójnych informacji. **Z punktu widzenia przejrzystości i ochrony odbiorców wystarczające jest informowanie o cenie faktycznie stosowanej w rozliczeniach.** Proponowane odstępstwo pozwala skoncentrować komunikację na informacji najistotniejszej, czyli cenie faktycznie obowiązującej odbiorcę.

Postulujemy ponadto zmianę art. 9 ust. 2 projektu ustawy poprzez skrócenie terminu wypłaty rekompensaty z 60 do 30 dni od dnia otrzymania prawidłowo sporządzonego wniosku. Proponowany termin 60 dni jest nadmiernie długi, biorąc pod uwagę, że rekompensata służy pokryciu ubytku przychodów wynikającego z obowiązku stosowania ceny maksymalnej. W okresie oczekiwania na wypłatę sprzedawcy paliw gazowych są zobowiązani do bieżącego finansowania zakupu paliwa gazowego oraz regulowania pozostałych zobowiązań związanych z prowadzoną działalnością. Opóźnienie w otrzymaniu

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

należnych środków może negatywnie wpływać na płynność finansową przedsiębiorstw gazowniczych. Może również ograniczać ich zdolność do terminowego regulowania zobowiązań wobec kontrahentów, a w konsekwencji wpływać na ciągłość działania i bezpieczeństwo dostaw paliw gazowych do odbiorców. Termin 30 dni zapewni Zarządcy Rozliczeń odpowiedni czas na weryfikację kompletnego i prawidłowo sporządzonego wniosku, a jednocześnie ograniczy konieczność długotrwałego finansowania przez sprzedawców skutków realizacji obowiązków ustawowych.

Konfederacja Lewiatan postuluje także uzupełnienie projektowanych regulacji o mechanizm ochronny obejmujący przedsiębiorstwa energetyczne wytwarzające ciepło systemowe. Projektowane przepisy koncentrują się na ustaleniu ceny maksymalnej paliw gazowych oraz wprowadzeniu systemu rekompensat dla przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność w zakresie obrotu gazem w odniesieniu do odbiorców chronionych. Ustawa nie przewiduje natomiast analogicznego mechanizmu ochronnego dla przedsiębiorstw ciepłowniczych wykorzystujących paliwa gazowe do produkcji ciepła dostarczanego za pośrednictwem systemów ciepłowniczych. W konsekwencji wzrost cen gazu może przekładać się na wzrost kosztów działalności tych przedsiębiorstw, a następnie znajdować odzwierciedlenie w kalkulacji taryf dla ciepła, wpływając na koszty ponoszone przez odbiorców końcowych, w tym gospodarstwa domowe.

Należy przy tym zauważyć, że art. 62b ust. 1 pkt 2 lit. b w związku z ust. 1a ustawy – Prawo energetyczne przewiduje ochronę taryfową w odniesieniu do gazu wykorzystywanego przez wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe do lokalnej produkcji ciepła na potrzeby gospodarstw domowych. Ochrona ta dotyczy jednak źródeł nieprzyłączonych do zewnętrznej sieci ciepłowniczej i nie obejmuje w analogiczny sposób przedsiębiorstw ciepłowniczych kupujących gaz na potrzeby produkcji ciepła w źródłach zasilających systemy ciepłownicze. Prowadzi to do zróżnicowania poziomu ochrony odbiorców końcowych w zależności od modelu zaopatrzenia budynku w ciepło, mimo że w obu przypadkach gaz ziemny służy zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych gospodarstw domowych. W związku z powyższym **zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie z jakich przyczyn projektowany mechanizm ochronny na 2027 r. nie obejmuje przedsiębiorstw energetycznych wytwarzających ciepło z wykorzystaniem paliw gazowych na potrzeby systemów ciepłowniczych, w szczególności w zakresie dostaw ciepła do gospodarstw domowych.**

Jednocześnie **wyrażamy zaniepokojenie związane z możliwymi konsekwencjami dla całej polskiej gospodarki i jej konkurencyjności wynikającymi z wprowadzenia dodatkowej daniny** w wysokości 10% przychodów ze sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego dla przedsiębiorstw posiadających koncesję na obrót gazem ziemnym z zagranicą. Z uwagi na strukturę polskiego rynku gazu ziemnego, w której import znacząco dominuje nad

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy

wydobyciem własnym uważamy, że przełoży się to na podniesienie cen hurtowych poprzez przerzucenie na odbiorców gazu w kraju proponowanej daniny, a tym samym podniesie koszty prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu gazem ziemnym.

Planowana przez rząd danina gazowa stwarza zagrożenie dla stabilności cen gazu w Polsce i przewidywalności ram funkcjonowania rynku gazowego. Przede wszystkim jest to mechanizm fiskalny, który z jednej strony dostarczy niezbędnych wpływów budżetowych (w tym na sfinansowanie wynikających z przepisów rekompensat), jednocześnie będzie musiał znaleźć ujście w wyższych cenach dla określonych grup odbiorców końcowych innych niż objętych mrożeniem cen, co w przypadku odbiorców komercyjnych pogorszy ich pozycję finansową względem innych podmiotów na rynku.

Mając na uwadze przedstawione wyżej zastrzeżenia i postulaty, zwracamy się z prośbą o uwzględnienie uwag Konfederacji Lewiatan w dalszych pracach nad projektem ustawy. Podkreślamy potrzebę wypracowania rozwiązań, które zapewnią skuteczną ochronę odbiorców paliw gazowych, przy jednoczesnym zachowaniu stabilności i przewidywalności otoczenia regulacyjnego oraz uwzględnieniu warunków funkcjonowania przedsiębiorstw energetycznych. Jednocześnie deklarujemy gotowość do współpracy na kolejnych etapach procesu legislacyjnego.

W przypadku jakichkolwiek pytań dotyczących przedmiotowej kwestii, bardzo proszę o kontakt z p. Pauliną Grądzik, Zastępczynią Dyrektora Departamentu Energii i GOZ Konfederacji Lewiatan, e-mail: pgradzik@lewiatan.org; tel. kom. 660 425 981.

Z wyrazami szacunku

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

1) Pan Włodzimierz Czarzasty – Marszałek Sejmu RP
2) Pan Miłosz Motyka – Minister Energii
3) Pani Joanna Knapińska – Przewodnicząca Stałego Komitetu Rady Ministrów
4) Pan Marek Suski – Przewodniczący Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych, Sejm RP

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 50 50 860
recepcja@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy